

ประกาศ

เรื่อง การชี้แจงหรือให้ความรู้แก่ลูกจ้างเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
และการบังคับใช้แรงงานหรือบริการ

โดยที่ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง มาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๓ (๑) กำหนดให้
เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินการกิจการสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ ชี้แจงหรือให้ความรู้
แก่ลูกจ้างเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์และการบังคับใช้แรงงานหรือบริการ ตามที่กระทรวง
การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงแรงงานกำหนด อย่างน้อยปีละครั้ง

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓ (๑) ของประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง มาตรการป้องกัน
และปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗
จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กรณีมีลูกจ้างไม่ถึงห้าสิบคน ให้มีการประชาสัมพันธ์ในบริเวณที่สามารถมองเห็น
ได้อย่างชัดเจน เพื่อให้ความรู้แก่ลูกจ้างเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์และการบังคับใช้
แรงงานหรือบริการ ช่องทางการแจ้งเหตุหรือการขอรับความช่วยเหลือ

ข้อ ๒ กรณีมีลูกจ้างตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไป ให้มีการประชาสัมพันธ์ในบริเวณที่สามารถมองเห็น
ได้อย่างชัดเจน เพื่อให้ความรู้แก่ลูกจ้างเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์และการบังคับใช้
แรงงานหรือบริการ ช่องทางการแจ้งเหตุหรือการขอรับความช่วยเหลือ และให้นำข้อมูลความรู้ข้างต้นไปชี้แจง
แก่ลูกจ้าง ตามความเหมาะสม

ข้อ ๓ ให้เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินการกิจการสถานประกอบกิจการ โรงงาน
และยานพาหนะจัดทำและเก็บหลักฐานการชี้แจงหรือให้ความรู้แก่ลูกจ้างเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปราม
การค้ามนุษย์และการบังคับใช้แรงงานหรือบริการ ตามข้อ ๑ หรือข้อ ๒ สำหรับตรวจสอบในกรณีที่จำเป็น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายอนุกุล ปิตแก้ว)
ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์

(นายบุญสงค์ ทัพชัยยุทธ์)
ปลัดกระทรวงแรงงาน

ตัวอย่างเอกสารสำหรับการชี้แจงหรือให้ความรู้แก่ลูกจ้างเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ และการบังคับใช้แรงงานหรือบริการ

ข้อบ่งชี้อะไรที่บอกว่า เป็นการค้ามนุษย์

ถูกปิดเอกสารประจำตัว เช่น หนังสือเดินทาง ใบอนุญาตทำงาน บัตรประจำตัวประชาชน

ถูกบังคับให้ทำงานหนัก โดยเฉพาะเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี

ถูกทำร้าย ถูกจำกัด อาหาร น้ำ การพักผ่อน การรักษาพยาบาล

ไม่สามารถติดต่อกับเพื่อน ครอบครัว และพบปะบุคคลอื่นได้

ถูกกักขัง หน่วงเหนี่ยว ขาดอิสรภาพ ในการเดินทาง

ถูกหลอกลวงให้ทำงานอย่างหนึ่ง แต่กลับถูกบังคับให้ทำงานอย่างอื่น

ถูกปิดเงินเดือน ไม่ได้รับค่าจ้าง และนำไปจ่ายเป็นค่านายหน้า

ถูกข่มขู่ทำร้าย หากทราบบว่าละเมิดหนี้

หากต้องการความช่วยเหลือ หรือพบเห็นการค้ามนุษย์ ทำอย่างไร ช่องทางการติดต่อ

ศรศ. สายด่วน 1300

แอปพลิเคชัน Protect-U

Line OA ESS Help Me

ถูกกระทำอย่างไร ถึงจะเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

การค้ามนุษย์ คือ เมื่อคนถูกหลอกลวง ข่มขู่ บังคับให้อยู่ในสถานการณ์ที่อยู่ในภาวะอันตราย ซึ่งขัดต่อความต้องการของตนเอง โดยถูกขูดรีดเพื่อแสวงหาผลประโยชน์

- 1. ถูกกระทำอย่างไรหน้อย่างใด**

จัดหา ชื่อ ขาย จำหน่าย พามาจาก (การนำพาหรือพาไปขึ้น) ส่งไปอยู่ที่ใด (การส่งต่อไปยังที่อื่น) หน่วงเหนี่ยว กักขัง จัดให้อยู่อาศัย ขับขี่
- 2. ถูกกระทำด้วยวิธีการอย่างไรหน้อย่างใด**
  - ข่มขู่
  - ใช้กำลังบังคับ
  - ลักพาตัว
  - ฉ้อฉล
  - หลอกลวง
  - ใช้อำนาจโดยมิชอบ
  - ใช้เงิน หรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ ผู้ปกครองหรือผู้ดูแล เพื่อให้ความยินยอม
  - แก่ผู้กระทำควมผิดในการแสวงหา
  - ประโยชน์จากบุคคลที่ตนดูแล
- 3. ถูกกระทำโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ**
  - การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี
  - การขูดรีดหรือข่มขู่หรือขูดรีดหรือขูดรีด
  - การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น
  - การเอาคนมาเป็นทาส
  - การนำคนมาทำงาน
  - การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ
  - การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ
  - การอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคล

ทั้งนี้ การพิจารณาว่าบุคคลใดจะเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์หรือไม่ จะต้องมียอดประกอบครบทั้ง 3 ข้อ ตามที่กำหนดไว้ข้างต้น ยกเว้น กรณีผู้เสียหายที่เป็นเด็ก (ต่ำกว่า 18 ปี) ไม่ต้องมียอดประกอบข้อ 2 ก็ได้

การป้องกันตัวเอง ไม่ให้ตกเป็นเหยื่อขบวนการค้ามนุษย์

การป้องกันตนเองจากขบวนการค้ามนุษย์เป็นสิ่งสำคัญ เพราะการลักลอบค้ามนุษย์นำไปสู่ การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ การแสวงหาผลประโยชน์ การข่มขู่ในทุกระดับ

อ่านเล็กน้อย เรียนรู้เทคนิคการระวังตัว

1. ฝึกและระวังการระวังตัวโดยรอบ
  - สังเกตสิ่งผิดปกติ
  - สังเกตสิ่งผิดปกติ
  - สังเกตสิ่งผิดปกติ
2. การตรวจเช็คข้อมูล
  - อย่าเชื่อคนง่าย
  - อย่าเชื่อคนง่าย
  - อย่าเชื่อคนง่าย
3. รู้สิทธิของตนเอง
  - สิทธิของตนเอง
  - สิทธิของตนเอง
  - สิทธิของตนเอง
4. ระวังการล่อลวง
  - ระวังการล่อลวง
  - ระวังการล่อลวง
  - ระวังการล่อลวง
5. ระวังการข่มขู่
  - ระวังการข่มขู่
  - ระวังการข่มขู่
  - ระวังการข่มขู่
6. ระวังการข่มขู่
  - ระวังการข่มขู่
  - ระวังการข่มขู่
  - ระวังการข่มขู่
7. ระวังการข่มขู่
  - ระวังการข่มขู่
  - ระวังการข่มขู่
  - ระวังการข่มขู่
8. ระวังการข่มขู่
  - ระวังการข่มขู่
  - ระวังการข่มขู่
  - ระวังการข่มขู่
9. ระวังการข่มขู่
  - ระวังการข่มขู่
  - ระวังการข่มขู่
  - ระวังการข่มขู่
10. ระวังการข่มขู่
  - ระวังการข่มขู่
  - ระวังการข่มขู่
  - ระวังการข่มขู่

ศรศ. สายด่วน 1300

แอปพลิเคชัน Protect-U

Line OA ESS Help Me

การค้ามนุษย์

TRAFFICKING IN PERSONS

ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- 01. การค้าประเวณี**

เช่น การค้าประเวณี การค้าประเวณี การค้าประเวณี
- 02. การแสวงหาประโยชน์ทางเพศรูปแบบอื่น**

เช่น การแสวงหาประโยชน์ทางเพศรูปแบบอื่น การแสวงหาประโยชน์ทางเพศรูปแบบอื่น
- 03. การผลิต/เผยแพร่หรือสื่อลามก**

เช่น การผลิต/เผยแพร่หรือสื่อลามก การผลิต/เผยแพร่หรือสื่อลามก
- 04. การเอาคนมาเป็นทาส**

เช่น การเอาคนมาเป็นทาส การเอาคนมาเป็นทาส
- 05. การนำคนมาขูดรีด**

เช่น การนำคนมาขูดรีด การนำคนมาขูดรีด
- 06. การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ**

เช่น การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ
- 07. การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ**

เช่น การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ
- 08. รูปแบบอื่น ๆ ที่เป็นการขูดรีดบุคคล**

เช่น รูปแบบอื่น ๆ ที่เป็นการขูดรีดบุคคล รูปแบบอื่น ๆ ที่เป็นการขูดรีดบุคคล

หากพบว่าตัวเองตกอยู่ในอันตราย ให้ติดต่อหน่วยงานรัฐหรือองค์กรที่ช่วยเหลือ

ศรศ. สายด่วน 1300

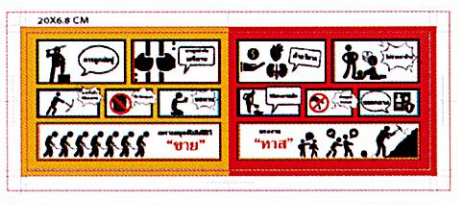
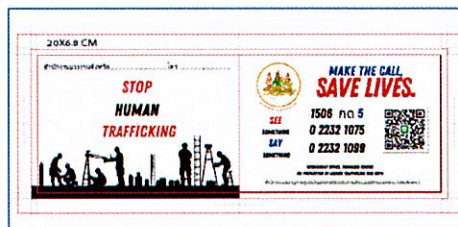
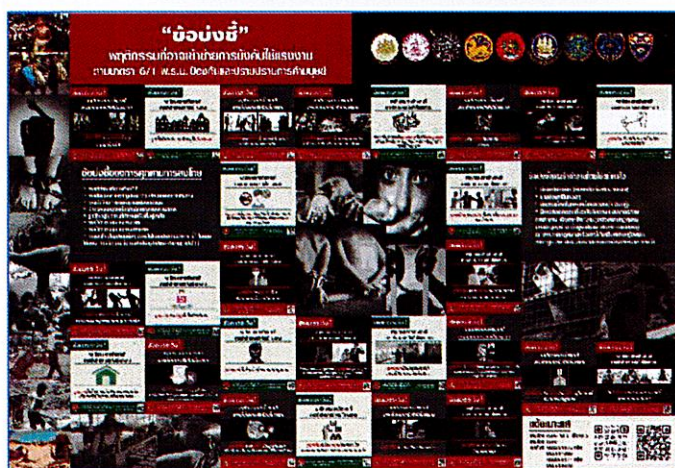
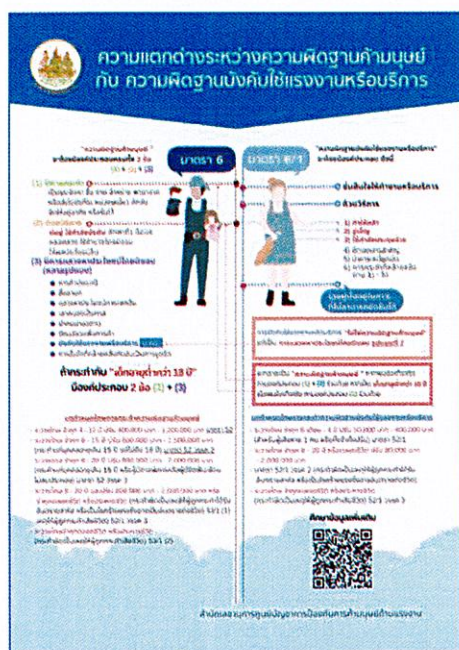
แอปพลิเคชัน Protect-U

Line OA ESS Help Me

• กรมการจัดหางาน 1694

• สายด่วนตำรวจ 191

ตัวอย่างเอกสารสำหรับการชี้แจงหรือให้ความรู้แก่ลูกจ้างเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ และการบังคับใช้แรงงานหรือบริการ

QR เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ข้อบ่งชี้อะไรที่บอกว่า เป็นการค้ามนุษย์

ถูกยึดเอกสารประจำตัว เช่น หนังสือเดินทาง
ใบอนุญาตทำงาน บัตรประจำตัวประชาชน

ถูกทำร้าย ถูกจำกัด อาหาร น้ำ การพักผ่อน
การรักษาพยาบาล

ถูกกักขัง หนองเหนียว ขาดอิสรภาพ
ในการเดินทาง

ถูกบังคับให้ค้าประเวณี
โดยเฉพาะเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี

ไม่สามารถติดต่อกับเพื่อน
ครอบครัว และพบปะบุคคลอื่นได้

ถูกยึดเงินเดือน ไม่ได้รับค่าจ้าง
และนำไปจ่ายเป็นค่านายหน้า

ถูกหลอกว่าจะให้ทำงานอย่างหนึ่ง
แต่กลับถูกบังคับให้ทำงานอย่างอื่น

ถูกข่มขู่ทำร้าย
หากทราบบว่าจะหลบหนี

หากต้องการความช่วยเหลือ หรือพบเห็นการค้ามนุษย์ ทำอย่างไร
ช่องทางการติดต่อ

ศรส.

สายด่วน 1300

แอปพลิเคชัน
Protect-U

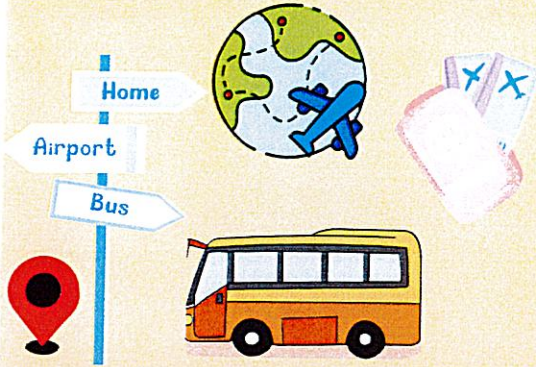

Line OA
ESS Help Me

ลูกกระทำอย่างไร ถึงจะเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

การค้ามนุษย์ คือ เมื่อคนถูกหลอก ขाय หรือบังคับให้อยู่ในสถานการณ์ที่อยู่ในภาวะจำยอม ซึ่งขัดต่อความต้องการของตนเอง โดยถูกขูดรีดเพื่อแสวงหาผลประโยชน์

1. ลูกกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด

จัดหา ซื้อ ขाय จำหน่าย
พามาจาก (การนำมาหรือนำไปที่อื่น)
ส่งไปยังที่ใด (การส่งต่อไปยังที่อื่น)
หน่วงเหนี่ยว กักขัง จัดให้อยู่อาศัย รับไว้

2. ลูกกระทำด้วยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด

- ข่มขู่
- ใช้กำลังบังคับ
- ลักพาตัว
- ฉ้อฉล
- หลอกลวง
- ใช้อำนาจโดยมิชอบ
- ให้เงิน หรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแล เพื่อให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิดในการแสวงหาประโยชน์จากบุคคลที่ตนดูแล

3. ลูกกระทำโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

- การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี
- การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก
- การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น
- การเอาคนลงเป็นทาส
- การนำคนมาขอกาน
- การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ
- การบังคับตัดอวัยวะเพื่อการค้า
- การอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคล

ทั้งนี้ การพิจารณาว่าบุคคลใดจะเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์หรือไม่จะต้องมีองค์ประกอบครบทั้ง 3 ข้อ ตามที่กำหนดไว้ข้างต้น

ยกเว้น กรณีผู้เสียหายที่เป็นเด็ก (ต่ำกว่า 18 ปี)

ไม่ต้องมีองค์ประกอบข้อ 2 ก็ได้

การป้องกันตัวเอง ไม่ให้ตกเป็นเหยื่อขบวนการค้ำมนุษย์

การป้องกันตนเองจากการตกเป็นเหยื่อการค้ำมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะการค้ำมนุษย์อาจนำไปสู่การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ การล่วงละเมิดทางเพศ การข่มเหงในรูปแบบต่าง ๆ

อ่านสัณนิท เรียนรู้เทคนิคระวังตัว

1 รู้จักและระวังกลลวงที่พบได้บ่อย

ข้อเสนอดีเกินจริง

เช่น การสัญญาว่าจะให้รายได้สูง แม้ไม่มีประสบการณ์ และไม่มีการแจ้งรายละเอียดของงาน

การชักชวนผ่านคนรู้จัก

คนที่รู้จักกันมักใช้ความไว้วางใจเป็นเครื่องมือในการหลอกลวง

การบังคับให้เป็นหนี้

เช่น การให้กู้เงินเพื่อเดินทางไปทำงานไปต่างประเทศ และให้ใช้หนี้เป็นข้ออ้างบังคับให้ทำงาน

รู้สิทธิของตนเอง

สิทธิแรงงาน

- ศึกษากฎหมายแรงงานและสิทธิของคนงานในประเทศที่ต้องการไป
- ตรวจสอบสัญญาจ้างงานให้ถูกต้องตามกฎหมาย

สิทธิส่วนบุคคล

- ไม่มีใครมีสิทธิในการเอาเปรียบหรือข่มขู่โดยไม่เหตุผล

หลีกเลี่ยงการส่งข้อมูลให้คนแปลกหน้า

- ไม่เปิดเผยข้อมูลสำคัญ เช่น หมายเลขบัตรประชาชน รายละเอียดการเดินทางแก่บุคคลที่ไม่น่าไว้วางใจ
- ระมัดระวังการใช้โซเชียลมีเดีย เพราะอาจมีผู้ล่อลวงเข้ามาติดตามในรูปแบบเพื่อนหรือคนรัก

ขอความช่วยเหลือเมื่อสงสัย

- หากพบว่าตัวเองตกอยู่ในอันตราย ให้ติดต่อหน่วยงานรัฐหรือองค์กรที่ช่วยเหลือ

- โทร. สายด่วน 1300
- กรมการจัดหางาน 1694
- กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน 1506
- สายด่วนตำรวจ 191

• แอปพลิเคชัน Protect-U

• กลุ่ม Line OA ESS Help me

สร้างเครือข่ายความปลอดภัย

- แจ้งแผนการทำงานหรือการเดินทางให้ครอบครัวและเพื่อนสนิทรู้เสมอ
- เก็บข้อมูลติดต่อของคนในพื้นที่ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้

การตรวจสอบข้อมูล

บริษัทจัดหางานหรือนายหน้า

- ตรวจสอบว่าบริษัทหรือนายหน้ามีใบอนุญาตถูกต้องจากหน่วยงานรัฐ เช่น กรมการจัดหางาน
- ตรวจสอบประวัติของบริษัท หรือค้นหาข้อมูลผ่านออนไลน์

เอกสารและวีซ่า

- เอกสารต้องครบถ้วนและตรงวัตถุประสงค์ เช่น วีซ่าทำงาน
- เก็บเอกสารสำคัญด้วยตนเอง เช่น หนังสือเดินทาง

4 ระวังหากเดินทางคนเดียว

- หลีกเลี่ยงการเดินทางคนเดียวไปในพื้นที่ที่คุณไม่คุ้นเคย
- หากต้องเดินทาง แจ้งครอบครัวหรือเพื่อนสนิทถึงสถานที่และแผนการเดินทางของคุณ
- เก็บข้อมูลของสถานทูตไทยในประเทศปลายทาง หรือข้อมูลการช่วยเหลือของรัฐ

สังเกตพฤติกรรมที่น่าสงสัย

- หากมีใครกดดันหรือเร่งรัดให้คุณตัดสินใจเดินทางหรือตกลงรับข้อเสนอ
- หากถูกควบคุมการเคลื่อนไหว หรือมีข้อห้ามไม่ให้ติดต่อคนในครอบครัวหรือเพื่อน

ศึกษาและรับความรู้เกี่ยวกับการค้ำมนุษย์

- การรู้ทันกลลวงเป็นวิธีป้องกันที่ดีที่สุด
- เข้าร่วมการอบรมหรือฟังข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) กระทรวงแรงงาน หรือองค์กรพัฒนาเอกชน

อย่าไว้วางใจง่าย

- ไม่เชื่อคำพูดหรือข้อเสนอที่มาจากคนที่เพิ่งรู้จัก แม้เขาหรือเธอจะน่าเชื่อถือ
- อย่าเซ็นเอกสารใดๆ โดยไม่อ่านหรือตรวจสอบให้ดี หากไม่มั่นใจปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ

ข้อควรจำ!!!

การค้ำมนุษย์เป็นปัญหาที่ทั่วโลกต้องเผชิญ ควรมีความระมัดระวัง และพร้อมป้องกันตนเองและครอบครัวจากสถานการณ์ที่อาจจะเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อ การสื่อสารและการเตรียมตัวที่ดีจะช่วยลดความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การค้ามนุษย์

TRAFFICKING IN PERSONS

ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551
และที่แก้ไขเพิ่มเติม

01. การค้าประเวณี

เช่น การติดต่อจัดหาเด็กให้ขายบริการทางเพศ
การลอบให้ไปค้าประเวณีต่างประเทศ เป็นต้น

02. การแสวงหาประโยชน์ ทางเพศรูปแบบอื่น

เช่น การให้เด็กเต้น หรือแสดงท่าทาง
โป๊เปลือย โดยเก็บเงินค่าเข้าชม หรือรวมกับ
ค่าบริการอื่นๆ ร้านนวดที่แอบแฝงบริการ
สำเร็จความใคร่ให้ลูกค้า เป็นต้น

03. การผลิต/เผยแพร่วัตถุ หรือสื่อลามก

เช่น การถ่ายภาพ หรือวิดีโอลามกของเด็ก
และนำไปขายในอินเทอร์เน็ต การลอบลง
ทางอินเทอร์เน็ตเพื่อนำรูปลามกไปขาย
 เป็นต้น

04. การเอาคนลงเป็นทาส

คือการบังคับใช้แรงงาน เช่น การใช้แรงงาน
ในที่ฟักอาศัย ร้านค้า สถานประกอบการ
และในภาคอุตสาหกรรมประมง หรืออื่น ๆ
 เป็นต้น

05. การนำคนมาขอรทาน

เช่น การนำเด็กมาขอรทาน หรือมาเป็นเครื่องมือ
ในการขอรทาน เป็นต้น

06. การบังคับใช้แรงงาน หรือบริการ

เช่น การบังคับให้ทำงานโดยใช้กำลังประทุษร้าย
หรือขู่เข็ญด้วยประการใดๆ การยึดเอกสารประจำตัว
ของแรงงานไว้ มีการสร้างเงื่อนไขการทำให้เป็นหนี้
ของผู้ใช้แรงงาน หรือทำให้อยู่ในสภาพที่ไม่สามารถ
ขัดขืนได้ เป็นต้น

07. การบังคับ ตัดอวัยวะ เพื่อการค้า

เช่น การลักพาคนมาผ่าตัดอวัยวะไปขาย เป็นต้น

08. รูปแบบอื่น ๆ ที่เป็น การขูดรีดบุคคล

เช่น การทำให้บุคคลหนึ่งต้องทนทำงาน
เพื่อขอใช้น้ำอย่างไม่เป็นธรรม เป็นต้น

หากพบว่าตัวเองตกอยู่ในอันตราย ให้ติดต่อหน่วยงานรัฐหรือองค์กรที่ช่วยเหลือ

ศรส.
สายด่วน 1300

แอปพลิเคชัน
Protect-U

Line OA
ESS Help Me

- กรมการจัดงาน 1694
- สายด่วนตำรวจ 191

สถานประกอบการ ร่วมป้องกัน การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ และการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน

ร่วมป้องกันการกระทำ ต่อลูกจ้าง แรงงาน
ในลักษณะ ข่มขืนใจให้ทำงานหรือบริการ ด้วยวิธีการ ดังต่อไปนี้

ทำใหกลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ
ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของบุคคลนั้นเองหรือของผู้อื่น

ขู่เชิญด้วยประการใด ๆ

ใช้กำลังประทุษร้าย

ยึดเอกสารสำคัญประจำตัว
ของบุคคลนั้นไว้

นำภาระหนี้ของบุคคลนั้นหรือของผู้อื่น
มาเป็นสิ่งผูกมัดโดยมิชอบ

ทำด้วยประการอื่นใด
ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับ 1-5

บทกำหนดโทษ

การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 6

บทกำหนดโทษการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

- ระหว่างโทษ จำคุก 4 - 12 ปี ปรับ 400,000 บาท - 1,200,000 บาท มาตรา 52
- ระหว่างโทษ จำคุก 6 - 15 ปี ปรับ 600,000 บาท - 1,500,000 บาท
(การกระทำแก่บุคคลอายุเกิน 15 ปี แต่ไม่ถึง 18 ปี) มาตรา 52 วรรค 2
- ระหว่างโทษ จำคุก 8 - 20 ปี ปรับ 800,000 บาท - 2,000,000 บาท
(การกระทำแก่บุคคลอายุเกิน 15 ปี หรือผู้มีกายพิการ หรือผู้มีจิตฟั่นเฟือน
ไม่สมประกอบ) มาตรา 52 วรรค 3
- ระหว่างโทษ จำคุก 8 - 20 ปี ปรับ 800,000 บาท - 2,000,000 บาท
หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต (กระทำความผิดเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ
ได้รับอันตรายสาหัส หรือเป็นโรคร้ายแรงซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อชีวิต) 53/1 (1)
เหตุให้ผู้ถูกกระทำเสียชีวิต 52/1 วรรค 3
- ระหว่างโทษตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต
(กระทำความผิดเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำเสียชีวิต) 53/1 (2)

มาตรา 6/1

บทกำหนดโทษการกระทำความผิดฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการ

- ระหว่างโทษ จำคุก 6 เดือน - 4 ปี ปรับ 50,000 บาท - 400,000 บาท
(สำหรับผู้เสียหาย 1 คน หรือทั้งจำทั้งปรับ) มาตรา 52/1
- ระหว่างโทษ จำคุก 8 - 20 ปี หรือตลอดชีวิต ปรับ 80,000 บาท - 2,000,000 บาท
(การกระทำแก่บุคคลอายุเกิน 15 ปี แต่ไม่ถึง 18 ปี)
- มาตรา 52/1 วรรค 2 (กระทำความผิดเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำได้รับอันตรายสาหัส
หรือเป็นโรคร้ายแรงซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อชีวิต)
- ระหว่างโทษตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต
(กระทำความผิดเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำเสียชีวิต) 52/1 วรรค 3

แจ้งเบาะแส

การค้ามนุษย์และการบังคับใช้แรงงานหรือบริการเป็นคดีอาญาแผ่นดิน !
1506 กด 5 หรือ โทร 0 2232 1075 / 0 2232 1099 (ส.ส.ป.ค.)

สำนักงานแรงงานจังหวัด ..... โทร.....

สำนักงานเลขาธิการศูนย์บัญชาการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน กระทรวงแรงงาน

ความแตกต่างระหว่างความผิดฐานค้ามนุษย์ กับ ความผิดฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการ

"ความผิดฐานค้ามนุษย์"
จะต้องมีองค์ประกอบครบทั้ง 3 ข้อ
(1) + (2) + (3)

- (1) มีการกระทำ
เป็นธุระจัดหา ซื้อ ขาย จำหน่าย พามาจาก
หรือส่งไปยังที่ใด หน่วยงานหนึ่ง กักขัง
จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้
- (2) ด้วยวิธีการ
ข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล
หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบ
ให้ผลประโยชน์อื่น
- (3) มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ
(หลายรูปแบบ)
- การค้าประเวณี
  - สื้อลามก
  - แสวงหาประโยชน์ทางเพศอื่น
  - เอาคนลงเป็นทาส
  - นำคนมาขอกาน
  - ตัดอวัยวะเพื่อการค้า
  - บังคับใช้แรงงานหรือบริการ ม.6/1
  - การอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการชัดชัด

ถ้ากระทำกับ "เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี"
มีองค์ประกอบ 2 ข้อ (1) + (3)

บทกำหนดโทษการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

- ระวังโทษ จำคุก 4 - 12 ปี ปรับ 400,000 บาท - 1,200,000 บาท มาตรา 52
- ระวังโทษ จำคุก 6 - 15 ปี ปรับ 600,000 บาท - 1,500,000 บาท
(กระทำแก่บุคคลอายุเกิน 15 ปี แต่ไม่ถึง 18 ปี) มาตรา 52 วรรค 2
- ระวังโทษ จำคุก 8 - 20 ปี ปรับ 800,000 บาท - 2,000,000 บาท
(กระทำแก่บุคคลอายุเกิน 15 ปี หรือผู้ที่มีกายพิการหรือผู้ที่มีจิตฟั่นเฟือน
ไม่สมประกอบ) มาตรา 52 วรรค 3
- ระวังโทษ 8 - 20 ปี และปรับ 800,000 บาท - 2,000,000 บาท หรือ
จำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต (กระทำความผิดเป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำได้รับ
อันตรายสาหัส หรือเป็นโรคร้ายแรงซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อชีวิต) 53/1 (1)
เหตุให้ผู้ถูกระทำเสียชีวิต) 52/1 วรรค 3
- ระวังโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต
(กระทำความผิดเป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำเสียชีวิต) 53/1 (2)

มาตรา 6

มาตรา 6/1

"ความผิดฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการ"
จะต้องมีองค์ประกอบ ดังนี้

- ข่มขืนใจให้ทำงานหรือบริการ
- ด้วยวิธีการ
- 1) ทำให้กลัว
- 2) ขู่เข็ญ
- 3) ใช้กำลังประทุษร้าย
- 4) ยึดเอกสารสำคัญ
- 5) นำภาระหนี้ผูกมัด
- 6) การกระทำที่คล้ายคลึงตาม 1) - 5)

โดยผู้นั้นอยู่ในภาวะ
ที่ไม่สามารถขัดขืนได้

การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ "ไม่ใช่ความผิดฐานค้ามนุษย์"
แต่เป็น การแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ รูปแบบที่ 7

จะกลายเป็น "ความผิดฐานค้ามนุษย์" หากพบข้อเท็จจริง
ตามองค์ประกอบ (1) + (2) ร่วมด้วย หากเป็น เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี
เมื่อพบข้อเท็จจริง ตามองค์ประกอบ (1) ร่วมด้วย

บทกำหนดโทษการกระทำความผิดฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการ

- ระวังโทษ จำคุก 6 เดือน - 4 ปี ปรับ 50,000 บาท - 400,000 บาท
(สำหรับผู้เสียหาย 1 คน หรือทั้งจำทั้งปรับ) มาตรา 52/1
- ระวังโทษ จำคุก 8 - 20 ปี หรือตลอดชีวิต ปรับ 80,000 บาท
- 2,000,000 บาท
- มาตรา 52/1 วรรค 2 (กระทำความผิดเป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำได้รับ
อันตรายสาหัส หรือเป็นโรคร้ายแรงซึ่งอาจอันตรายต่อชีวิต)
- ระวังโทษ จำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต
(กระทำความผิดเป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำเสียชีวิต) 52/1 วรรค 3

ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม

**พฤติกรรมที่อาจเข้าข่ายการบังคับใช้แรงงาน
ตามมาตรา 6/1 พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์**

ทุกสิ่งทุกอย่างหรือทุกคำถามโดยผู้
จะแจ้งเจ้าหน้าที่

ดูจากนิสภาพความฝันอยู่ที่ **เลื่อนโทรม**

ของไทยหรือถูกคามโดยการทำให้เสียภาพ

นโยบายหรือกฎหมายโดยการนัดออกสาร

โครงการสร้างสุขภาพ โดยใช้นิทานหรรษา
เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ ที่ดิน ที่อยู่อาศัย
และสิ่งแวดล้อม

บททบทวนหรือถูกถามโดยการใช้อักษรพิมพ์แดง

ถูกต้องไหมหรือถูกต้องโดยในนิยามพิเศษทำ
มาจนเกือบจะสมบูรณ์แบบ

ถูกจำกัดเสรีภาพในการเคลื่อนไหว

- * การอยู่ว่าจะเห็นด้วยถ้าหากให้แก้ที่
- * การมีเอกสารสำคัญประจำตัวหรือเอกสารการดำเนินงาน
- * การทำให้งานการทำงานมาอยู่ตัวแล้ว
- * มีการผลกกลางเกี่ยวกับลักษณะของงานในสภาพ
- * ถูกขังอยู่ในสถานที่ทำงานหรือที่อยู่อาศัย
- * การใช้ความรุนแรงทางเพศ
- * การใช้ความรุนแรงทางร่างกาย
- * การลงโทษในรูปแบบอื่นๆ (การไม่ได้รับประทานอาหาร น้ำ ไม่ยอมให้นอน
- การใส่ความใส่ร้ายทางศาสนา(ศาสนาแม่ สาขาน) เป็นต้น)

ทุกคนไทยหรือทุกคนทั่วโลกการใช้
 ร่มร่วมกับลูกจ้างต่อหน้าลูกจ้างคน

ถูกบังคับหรือชักจูงให้ใส่สารเสพติด

800-762-6028 • www.thermo.com
 800-762-6028 • www.thermo.com

**คืบไต่เต้าขานที่บำหนักอึ้งอึ้งของนาย
อสมานิกโคตรอบคิ้วของนาย**

ไม่มีเอกสารในการเลือกสัญญาทำงาน
ไม่ได้จัดการฝึกอบรมหรือมหาวิทยาลัยมอบผลประโยชน์
ไม่มีตัวบุคคลใดหรือบุคคล

Small text at the bottom of the page, likely a copyright notice or disclaimer.

๖. การติดต่อกับชุมชนและสิ่งแวดล้อม

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ไล่ออกจากงาน

022321099

- * มีการนับถึงกับ (สักฟ้าว จัฒตวากัขัง)
- * ขาดต่อมาเป็นอาวๆ
- * มีการเชื่อมโยงกับหนี้เงินล่วงหน้า (เงินกู้)
- * มีการหลอกลวงเกี่ยวกับลักษณะของงานสภาพ

การทำงาน เนื้อหาหรือสาระถูกต้องตามกฎหมาย
ของสัญญาจ้าง ที่อยู่ภายใต้ผลสภาพความเป็นอยู่
เอกสารทางกฎหมายหรือการขึ้นเงินจาก-ผู้พบ
ตามกฎหมาย สถานะที่ทำงานหรือเงินจ้างค่าจ้างและรายได้

บทใหม่หรือถูกตามโดยการให้ควาหุมนแระ

สงวนหรือทุกทางโดยปฏิเสธการคืน

ผลการออกการทดสอบได้ **ถูกต้อง** อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด

ถูกคุกคามโดยดกอยู่ภายใน

ตามหรือทุกตามโดยแจ้งหรือประจานต่อกรอบก
สน หรือคนที่เกี่ยวข้องกับสถานการณืบ้าน

บทโทรหรือทุกท่านโดยถูกขึ้นอยู่ในสถาน

ไม่มีเสรีภาพในการลาออกจากงานใน

สายด่วน 1506 กด 3 หรือ กด 5
สายด่วน 1546
โทรศัพท์ 022321075 หรือ
022321099
026602071 หรือ
026602072

องค์ประกอบ ความผิด

ตามมาตรา 6/1
ของพ.ร.บ. ค้ามนุษย์

1 ข่มขืนใจให้ทำงาน

2 ด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างใดอย่างหนึ่ง

ทำให้กลัว

ทุบตี

ประทุษร้าย

ยัดเอกสาร
ประจำตัว

นำหนี้
มาผูกมัด

อื่นๆ
ที่คล้ายกัน

3 ไม่สามารถขัดขืนได้

ระดับความรุนแรง ของไทย

กฎหมายแรงงาน/กฎหมายแพ่ง

กฎหมายอาญา

ความผิด ฐานค้ามนุษย์

แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ
จากการบังคับใช้แรงงาน

การกระทำ

จัดหา/ซื้อ/ขาย/จำหนาย/พามาจาก/
ส่งไปยังที่ใด/หน่วงเหนี่ยว/กักขัง/
จัดให้อยู่อาศัย/รับไว้ซึ่งบุคคลใด

วิธีการ

ข่มขู่/ใช้กำลังบังคับ/ลักพาตัว/
ฉ้อฉล หลอกลวง/ทุบตี/
ใช้อำนาจโดยมิชอบ ใช้อำนาจครอบงำบุคคล/
ให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครอง

เจตนาแสวงหาผล ประโยชน์โดยมิชอบ

ด้วยการบังคับใช้แรงงานหรือบริการ
ตามมาตรา 6/1

ข้อสังเกต

- ▶ แบบ รบ 1 เป็นแบบสัมพันธภาพที่จัดทำขึ้นเพื่อแสวงหาสัญญาณบ่งชี้เบื้องต้น เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิแรงงานที่อาจจะนำไปสู่การบังคับใช้แรงงานและการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน เพื่อนำไปสู่การให้ความช่วยเหลือบุคคลและตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติมต่อไป
- ▶ มีสัญญาณบ่งชี้เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิแรงงานหลายประการที่อาจจะนำไปสู่การบังคับใช้แรงงานและการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน แต่ไม่ได้เป็นข้อสรุปตายตัวว่า ทุกระณียของการบังคับใช้แรงงานและการค้ามนุษย์ด้านแรงงานจะต้องมีสัญญาณบ่งชี้ หรือหากมีข้อบ่งชี้แล้วจะต้องเป็นการบังคับใช้แรงงานและการค้ามนุษย์ด้านแรงงานเสมอไป
- ▶ การที่เจ้าหน้าที่สามารถระบุสัญญาณบ่งชี้ได้ จะนำไปสู่การให้ความช่วยเหลือบุคคลและตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติมต่อไป

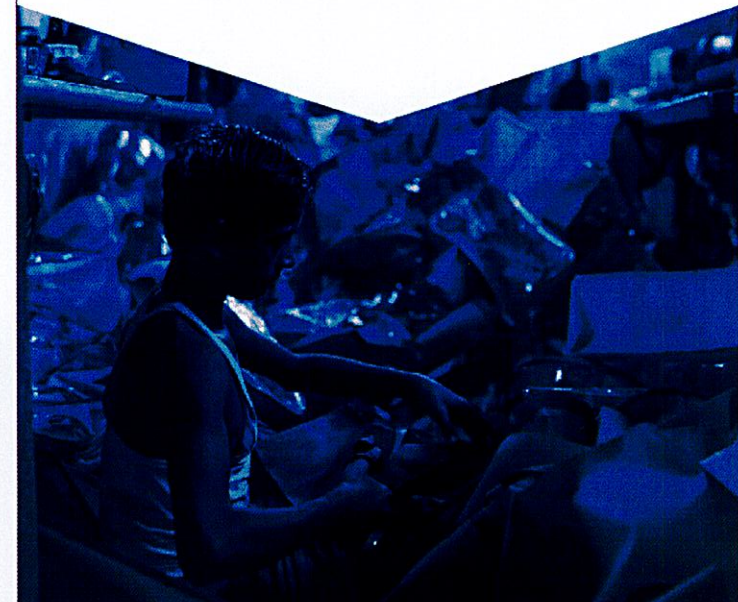
จัดทำโดย

มาตรฐาน การปฏิบัติงาน

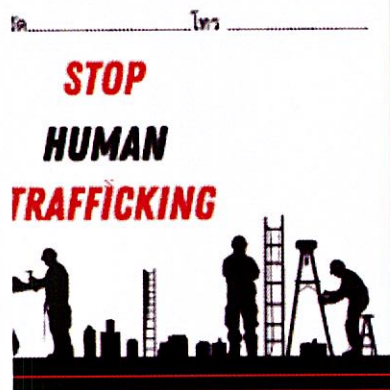
การให้ความช่วยเหลือ พสห
แรงงานบังคับ/
ค้ามนุษย์ด้านแรงงาน

SOP for Assisting Victim of
Forced Labour/Labour Trafficking

สนับสนุนโดย รัฐบาลไทยและ
กระทรวงการต่างประเทศ สหรัฐอเมริกา

SEE
SOMETHING
SAY
SOMETHING

MAKE THE CALL,
SAVE LIVES.

1506 กด 5
0 2232 1075
0 2232 1099

SECRETARIAT OFFICE, COMMANDING OFFICE
ON PREVENTION OF LABOUR TRAFFICKING (CIC 2007)

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ป.ป.ท.)

20X6.8 CM

ไม่ทราบถูกข่มขู่หรือไม่?
“ขาย”

แรงงาน
“ทาส”

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง มาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง มาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้สอดคล้องกับพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ พ.ศ. ๒๕๖๒ และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ และการบังคับใช้แรงงานหรือบริการให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง มาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๒ ให้สถานที่ที่ใช้ในการประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะ ดังต่อไปนี้ อยู่ภายใต้บังคับของมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

- (๑) สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ
- (๒) โรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม
- (๓) อาคารที่พักอาศัยในเชิงพาณิชย์ เช่น อาคารชุด เกสต์เฮาส์ (Guest House) หรืออาคารอื่นที่ให้ผู้อื่นเช่า
- (๔) หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก
- (๕) โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน
- (๖) เรือประมงต่างประเทศที่เข้ามาในน่านน้ำไทย หรือเรือตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย ยกเว้นเรือที่เดินด้วยกรรเชียง แฉว หรือพาย

ข้อ ๓ ให้เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินการสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะตามข้อ ๒ ดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชี้แจงหรือให้ความรู้แก่ลูกจ้างเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์และการบังคับใช้แรงงานหรือบริการ ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และกระทรวงแรงงานกำหนด อย่างน้อยปีละครั้ง

(๒) อนุญาตให้ลูกจ้างมีสิทธิติดต่อสื่อสารกับบุคคลภายนอกได้ในระหว่างทำงาน ตามลักษณะหรือสภาพของงาน ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน ระเบียบหรือคำสั่งของนายจ้างอันชอบด้วยกฎหมาย

(๓) ตรวจสอบและให้ความช่วยเหลือ ในกรณีที่ลูกจ้างหรือบุคคลอื่นใดกล่าวอ้างว่ามีการใช้กำลังบังคับหรือทำร้ายเพื่อกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์หรือฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการ

(๔) อำนาจความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในการเข้าไปในสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะ ที่ตนเป็นเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินการ เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการค้ามนุษย์หรือการบังคับใช้แรงงานหรือบริการ หรือเพื่อพบและช่วยบุคคลที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์หรือฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการ

(๕) ควบคุม สอดส่อง และดูแล ไม่ให้มีการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์หรือฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการ ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะ ที่ตนเป็นเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินการ

(๖) แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เมื่อพบว่าการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์หรือฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการ หรือให้ข้อมูลข่าวสารหรือพฤติการณ์ต่าง ๆ ของบุคคลซึ่งมีเหตุอันควรสงสัยหรือควรเชื่อได้ว่าการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์หรือฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการ ในสถานประกอบกิจการ โรงงาน หรือยานพาหนะ ที่ตนเป็นเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินการ

ข้อ ๔ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะตามข้อ ๒ กำกับ ดูแล ให้เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ดำเนินการดังกล่าวดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ตามข้อ ๓ รวมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวด้วย

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

แพทองธาร ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี